

Investeren loont: Musea brengen meer op dan ze kosten

Atlas Research geeft update van baten en kosten van musea in Gooi & Vecht

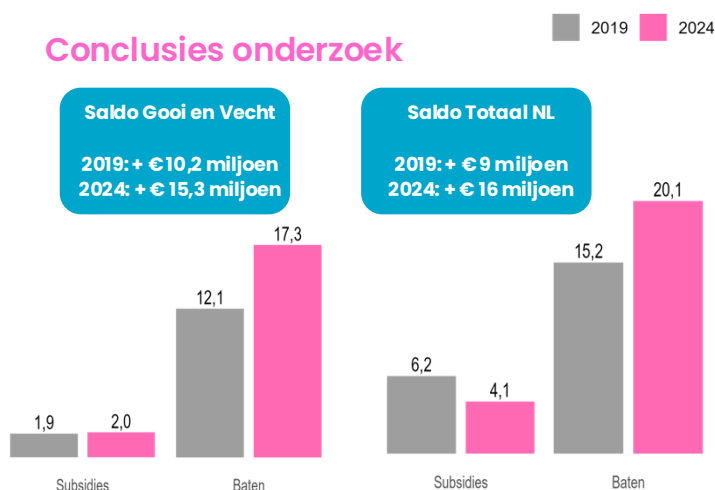
Update onderzoek

Musea in Gooi & Vecht leveren de samenleving aanzienlijk meer op dan dat zij kosten aan subsidie.

Sinds 2019 heeft de museumsector te maken met herstel van coronamaatregelen. De kosten zijn aanzienlijk gestegen terwijl subsidies minder hard stijgen dan de inflatie.

Deze factsheet geeft een update van de maatschappelijke baten en lasten van de musea in Gooi & Vecht, gebaseerd op het onderzoek verricht door Atlas Research.

Conclusies onderzoek

De regionale waarde voor Gooi & Vecht is gegroeid met 5 miljoen ten opzichte van 2019. De opbrengst is hoger dan de kosten. Subsidies groeien minder dan inflatie.

Musea in Gooi & Vecht 2019-2024

De publieke investering in musea betaalt zich ruim terug. **Totaal maatschappelijk saldo** is in 2019 en 2024 **ruim positief**. De maatschappelijke baten voor Gooi en Vecht in 2024 zijn 17,3 miljoen euro, tegenover een investering van 2 miljoen euro.

Regionale Ontwikkelingen

- Meer bezoekers (totaal) → **+ 21 %**
- Meer fte's betaald → **+ 45 %**
- Groei aantal vrijwilligers **+ 1%**
- Minder schoolbezoek → **- 30 %**

De **ontwikkeling** verschilt per museum. De musea in Gooi & Vecht trekken meer bezoekers. Er is een stijging van binnenlands toerisme. Het aantal schoolbezoeken is gedaald. Dit is een landelijke trend. De afhankelijkheid van de meeste musea op **vrijwilligers** is nog altijd hoog. De afname van buitenlands- en schoolbezoek volgt een **nationale trend**.

Voor resultaten per type baat zie volgende pagina →

Deze Factsheet hoort bij de rapporten:

Blaker, N., Burema, F., & Poort, J. (2026). *Een schat van waarde: Deel II*. Amsterdam: Atlas Research;
Blaker, N., Burema, F., & Poort, J. (2022). *Een schat van waarde*. Amsterdam: Atlas Research

Bronnen o.a.:

Museumcijfers 2019, Museumcijfers 2024, Museana, CBS. Zie bovenstaande rapporten voor volledige bronvermelding.

Voor dit onderzoek zijn gegevens gebruikt van de volgende 12 musea in Gooi & Vecht:

Comenius Museum, Dudok Architectuurcentrum, Huizer Museum, Forteiland Pampus, Kasteel-Museum Sypesteyn, museum Hilversum, Museum Weesp, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Nederlands Vestingmuseum, Pinetum Blijdenstein, Rijksmuseum Muiderslot, Singer Laren.

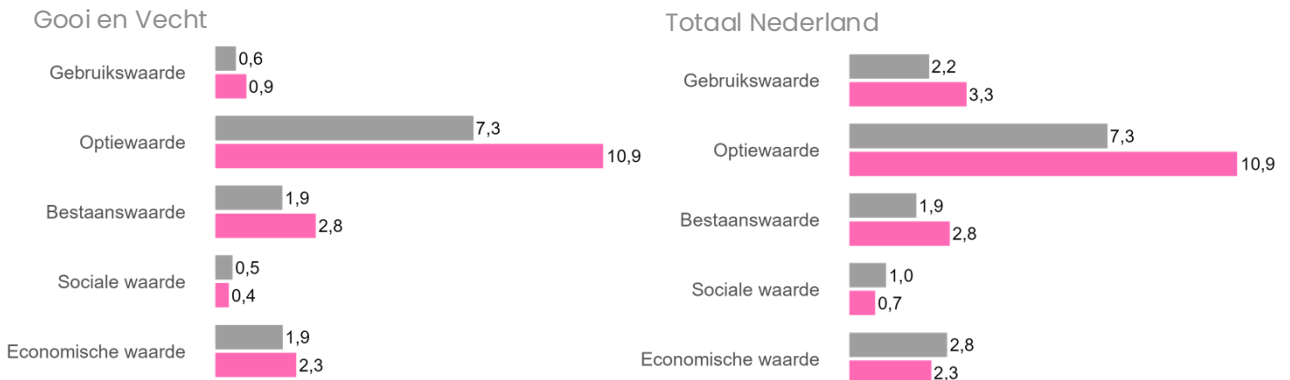

Voor een compleet overzicht van de resultaten zie het onderzoeksrapport van Atlas Research

2019 2024

Vijf waarden van cultuur

We delen de baten in naar het kader van de **vijf maatschappelijke waarden van cultuur** ontwikkeld door Atlas Research. In het figuur hieronder staan de berekende baten per soort waarde in miljoenen euro's: links voor Gooi en Vecht en rechts voor het totaal van Nederland (inclusief Gooi en Vecht).

- Stijging van maatschappelijke baten voor Gooi en Vecht door toename bezoek
- Daling van economische waarde voor overige NLse regio's door afname buitenlands bezoek
- De grootste baten van de musea zijn voor de regio Gooi & Vecht

Toelichting bevindingen baten en kosten van musea

Gebruikswaarde:
Het nut (plezier, genot) dat mensen beleven aan een museumbezoek. Afgeleid van het *consumenten-surplus*. Door meer binnenlands bezoek is deze waarde toegenomen tussen 2019 en 2024.

Sociale waarde:
Culturele schoolbezoeken dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen. Door vervoersproblemen, personeelstekorten op scholen, en het organiseren van begeleiders is dit bezoek in schoolverband afgenomen. Musea blijven investeren in educatieprogramma's voor scholen.

Optiewaarde:
Mensen betalen meer voor een huis in de buurt van musea – dit is de waarde die mensen hechten aan de *optie* om gebruik te maken van cultuur. De optiewaarde is tussen 2019 en 2024 meegestegen met de toenemende populariteit van de musea en met de stijging van de huizenprijzen. De optiewaarde slaat neer in de regio Gooi en Vecht.

Bestaanswaarde:
De waardering van de museumcollecties los van een bezoek.

Economische waarde
De musea brengen toeristische bezoekers naar de regio die extra bestedingen doen. Door meer binnenlandse bezoekers is de economische waarde voor Gooi en Vecht gestegen van 2019 naar 2024, maar juist gedaald voor de rest van NL door een afname van buitenlands bezoek. De musea brengen ook werkgelegenheid – voor het totaal wordt alleen de toegevoegde waarde van het vrijwilligerswerk meegeteld.

De kosten: Subsidies

De maatschappelijke baten zetten we tegenover de maatschappelijke kosten, ofwel de subsidies. In 2024 is **€ 1,9 miljoen** subsidies van lokale overheden gegeven een toename tegenover 2019 van **5%**. Deze toename is minder sterk dan de **inflatie van 22%** in diezelfde periode. Per saldo ontvangen de musea minder budget.